



# BÉKALENCSE

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság hírlevele

2021. április

---

## AKTUÁLIS

---

### Jubileum

2021-ben ünnepli fennállásának 25. évfordulóját a Duna-Dráva Nemzeti Park.

Az évforduló alkalmából idén számos akciót, játékot hirdetünk meg, visszatekintünk az elmúlt két és fél évtized eseményeire. Ezek sorában negyedik a Facebook profilkép címke, amelyről hírlevelünk ötödik oldalán olvashatnak tájékoztatást. Emellett hírt adunk egy másik, május végén záruló – jubileumhoz kapcsolódóan meghirdetett – akcióinkról is.



---

## HÍREK

---

### Libák új generációja

Április elején javában zajlik a madárvonulás. Egyre-másra érkeznek vissza a madarak a telelőterületekről, hogy párba álljanak, és költésbe kezdjenek. Ám vannak fajok, melyek a többieket megelőzve, ez idő tájt már fiókákat nevelnek.

A jellemzően korán költő fajok közé tartozik a nyári lúd is. Nem ritka, hogy március elején már teljes fészekaljnyi tojáson kotlik a tojó, így a közel egy hónapos inkubációs időszak után április első felében már kikelnek a kislibák.



Baranya vizes élőhelyein ebben az évben április első napjaiban tűntek fel az első fiókákat vezető nyári lúd szülők, míg mellettük láthatóak voltak még a vonuló böjti és kanalas réce csapatok.

(Szöveg és kép: Völgyi Sándor)

## A Föld Napja alkalmából meghirdetett rajzpályázatunk eredményei

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság megalakulásának 25. évfordulója alkalmából gyermekrajzpályázatot hirdetett a Föld Napja (április 22.) tiszteletére. A pályázatra óvodás és iskolás gyerekek alkotásait vártuk a „Kedvenc védett állatom vagy védett növényem” témákban. A felhívásra 222 alkotás érkezett be.

A sok szép alkotásra való tekintettel a zsűri az értékelés során egy új kategóriát is létrehozott, „Idegenhonos fajok” elnevezéssel, valamint minden kategóriában egy-egy különdíjat is adott.

### A végeredmény:

#### Óvodás kategória:

- I. Dianis Szófia Lotte
  - II. Farkas Adél
  - III. Szarka Lilla
- Küöldíj: Stofa Jázmin

#### Alsósok:

- I. Szilágyi Vilmos
  - II. Vidovics Botond
  - III. Tóth Viktória
- Küöldíj: Csontos Dániel

#### Felsősök:

- I. Sárkány Boglárka
  - II. Kovács Lotti
  - III. Pólya Rita
- Küöldíj: Makra Maja

#### Idegenhonos fajok kategória:

- I. Csenki Henrietta
  - II. Szokol Zorka
  - III. Matl Florina
- Küöldíj: Reisz Viktória



Dianis Szófia Lotte: Cigánycsuk szeretet

Gratulálunk az alkotóknak, a helyezést elért munkák készítői postai úton kapják meg jutalmukat.

## Vonuló kuriózumok



Amint a fagyos téli napokat felváltja a tavasz, úgy egyre színompásabb vonuló récefélék pihennek meg a Belső-Somogy Különleges Madárvédelmi Natura2000-es területeken.

A Somogy-Tolnai tájegység természetvédelmi őrei rendszeresen nyomon követik a vonuláskor megpihenő madárfajokat.

2021-ben került már feljegyzésre kanalas réce, nyílfarkú réce, csörgő réce, füttyülő és cigányréce is.

(Szöveg és kép: Daróczi Zsolt)

## A tavasz hírnöke, a törpe mandula virágzik a Mezőföldön

A törpe mandula (*Prunella tenella*) lösztalajú sztyepprétek, sztyepp cserjések, tatárjuharos lösztölgyesek alacsony növésű szegélycserjéje. Levelei hosszúkásak, lándzsásak. Április végén nyíló virágai a barackvirágra hasonlítanak, feltűnő sötétpiros, rózsaszín.

Csonthéjas termése csaknem gömbölyű, 1-2 cm, csak nagyon keveset terem. A növény magról már nem könnyen szaporodik. A mag csírásához a jégkorszakban még nálunk is tömegesen előforduló pusztai pocoknyúl közreműködése kellett. Az állat a termést elraktározta a fészkében, ahol nyálasra rágcsálta és a többi felhalmozott növényi táplálék közé rejtette. A fészek elhagyása után a rothadásnak induló növényi részek által biztosított környezetben az otffejtett csonthéjas termésekből hajtott ki a törpemandula. Virágait a méhek és poszméhek porozzák. A kora tavasszal még virágszegény időszakban a földben áttelelt előbújó poszméh királynők egyik legfontosabb táplálékforrása.



Hazai élőhelyét, a valamikori sztyeppréteket mára szinte teljesen felszántották, állománya az Alföldön töredékére zsugorodott. Mai menedéke a tolnai Mezőföldön a meredekségük miatt felszántásra alkalmatlan lösz teraszok, melyek sokszor csak 10-20 m keskeny, megmaradt löszgyep sávok a végeláthatatlan szántóföldek között.

A törpe mandula 1982 óta védett, természetvédelmi értéke 10.000 Ft. Vigyázzunk rá!

*(Szöveg és fotó: Kováts László)*

## Fehér gólya elengedés

Tavaly ősszel került a Duna-Dráva Nemzeti Park drávaszentesi madárrepatrióló állomására egy fiatal fehér gólya. A legyengült madarat természetvédelmi őr kollégák fogták be Berzencén. Külső sérülés nem volt látható a madáron, legyengülését akár enyhe áramütés is okozhatta.



Szerencsére hamar megerősödött, mivel azonban társai addigra már elvonultak telelőhelyeik felé, nem volt kérdéses, hogy a telet a madárrepatriólóban tölti.

Majd szép lassan beköszöntött a tavasz, a fehér gólyák is folyamatosan érkeznek vissza hazánkba, eljött az ideje, hogy szabadon engedjük.

A történet érdekessége, hogy a madár gyűrűt visel, melynek leolvasása után megtudtuk, hogy Szlovéniában, a Dráva mellett, Ptuj városában gyűrűzték.

*(Szöveg és fotó: Schulcz Andrea)*

## Szabadtéri tüzek helyszíneit ellenőrizték a katasztrófavédők és a természetvédelmi őrök

Márciusban és április elején Tolna megyében több helyszínen, köztük védett természeti területeken is pusztítottak vegetációtüzek.

A Tolna Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság szakemberei, valamint a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság természetvédelmi őrei közös terepbejárást tartottak a korábbi szabadtéri tüzek helyszínein. Az ellenőrzés célja többek között az is volt, hogy megfigyeljék, hogy a tűz milyen hatással volt a védett területekre, a leégett növényzet hogyan tudott regenerálódni.

A Szedresi Ős-Sárvíz területén március 11-én az ismeretlen eredetű tűz pusztítása miatt az üde és nedves, időszakos vízállásos élőhelyek (gyep, sásos, nádas) előző évekből visszamaradt száraz növényzete 10 hektáron leégett, valamint szálanként előforduló fűz- és nyárfák közül néhány darab törzstűz miatt elpusztult, rekettyefüzes foltok megégették. Az azóta lehullott csapadéknak köszönhetően a gyepeken a növényzet kihajtott, a talajfelszín zöldbe borult, és a táj az ekkor jellemző kora tavaszi képét mutatja.



A másik, természetvédelmi szempontból fontos, tűzzel érintett terület a Kajdacs és Tengelic határában található székesi gémtelep, ahol Húsvétkor pusztított tűz. Az itt található száraz nádas leégett, de szerencsére mellette, a rekettyefüzesben található gémtelep nem érte el a tűz. A szürkegémek fészükön ülnek, költésük zavartalan, várhatóan nyár elején már a kirepülő fiókákról adhatunk hírt.

(Szöveg: Varga Zsolt, fotó: Schurk László)

---

## SZEMELVÉNYEK A TERMÉSZETVÉDELEM TÖRTÉNETÉBŐL

---

### 115 éve történt

Hazánk az 1906. évi I. törvénycikkkel „honosította meg” a négy évvel korábban, Párizsban aláírt első Nemzetközi Madárvédelmi Egyezményt. Az egyezmény hozománya volt, hogy Chernel István ornitológus még 1902-ben megszervezte az első Madarak és Fák Napját.

Az eseményt Apponyi Albert vallási- és közoktatásügyi miniszter által 26.120/1906 számon kiadott rendelet emelte be iskolai oktatásba, melynek értelmében az elemi népiskolákban minden év májusában vagy júniusában kellett „természetvédő” és „erkölcsnemesítő” szellemben ünnepelni a Madarak és Fák Napját.



*Forrás: Rakonczay Zoltán: A természetvédelem története Magyarországon, Mezőgazda Kiadó, Budapest, 2009.*

*Illusztráció: Az állatok védelme (szerk.: Herman Ottó), Franklin Társulat, Budapest, 1883.  
Sorozatszerkesztő: Varga Zsolt*

---

## FELHÍVÁS

---

### Egyedi Facebook profilkép



Idén 25 éves a Duna-Dráva Nemzeti Park! Ha járt védett területeinken, és tetszett a kirándulás, jelezze ezt profilképén a jubileumi emblémánk használatával!

Link:

[www.facebook.com/profilepicframes/?selected\\_overlay\\_id=1605844366473346](https://www.facebook.com/profilepicframes/?selected_overlay_id=1605844366473346)

### A 25 éves jubileumhoz kapcsolódó aktuális felhívásunk

#### Instagram játék

Aki az elmúlt 25 év során járt bemutatóhelyeinken, részt vett programjainkon, szakvezetési túráinkon, kérjük, ossza meg kedvenc felvételeit az Instagramon!

A képeket megosztók automatikusan egy játékban vehetnek részt. A játék négy szakaszból áll: tavaszi, nyári, őszi és téli képekkel lehet részt venni benne, természetfotókkal, túraképekkel, illetve a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság bemutatóhelyeit ábrázoló felvételekkel.

Elsőként – május 31-ig – tavaszi képeket várunk. Aki a képeket #ddnp25 hashtaggal és a helyszín megnevezésével osztja meg, nyereménysorsoláson vesz részt. A negyedévenkénti nyertes jutalma az idén 25 éves Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság ajándécsomagja. A sorsolás véletlenszám-generátorral történik; a résztvevők adatait a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság nem tárolja, a nyertesekkel Instagram üzenetben vesszük fel a kapcsolatot.

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság adatvédelmi tájékoztatója ide kattintva érhető el:

<https://www.ddnp.hu/hasznos/adatvedelem>

---

Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság, Ökoturisztikai és Környezeti nevelési Osztály  
7625 Pécs, Tettye tér 9.  
Tel.: 30/405-4571, 30/377-3388  
E-mail: [wodtke@ddnp.hu](mailto:wodtke@ddnp.hu), [komlos@ddnp.hu](mailto:komlos@ddnp.hu)  
[www.ddnp.hu](http://www.ddnp.hu)

Köszönjük, hogy meggondolja, kinyomtassa-e papírra ezt a levelet.

Amennyiben Ön nem kíván a továbbiakban hírlevelet kapni a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóságtól, kérjük jelezze ezt számunkra „Hírlevél leiratkozás” tárgyú [e-mailben](mailto:info@ddnp.hu)! Köszönjük!